

Csend

A csendet az újtestamentumi görög nyelvben három szó fejez ki: *galéné*, *szigé* és *hészükhia*.

Galéné fénylőt, ragyogót jelent elsősorban, azután jelenti azt a fénylő ragyogó időt, amelyben nincs szél és nyugodt, csendes a tenger; jelenti tehát a fizikai világ csendjét, a háborgó vihar ellentétét.

Szigé hallgatást jelent, a külső csendet jelenti, mely mellett a belső lehet zaklatott, végül

Hészükhia a belső gondtalanságot, megnyugvást, tehát a lélek belső csendjét jelenti. Ezekhez a főnevekhez igék is tartoznak: *szigén*, *hészükhadó* és utóbbihoz egy melléknév: „*hészükhiosz*”.

Mikor Jézus a tavat háborító vihart elhallgattatta, nagy csendesség támadt a természetben s ezt a nagy csendességét három esetben is a „*galéné*” szó fejezi ki: (Máté ev. 8: 26; Márk ev. 4: 39; Lukács ev. 8: 24). Jézus beszélt a viharral, de nem hihető, hogy az anyaggal beszélt volna, mely mozgásban volt; hanem inkább angyalokkal, akik a vizet és levegőt mozgásban tartották. Mivel a népeket a Szentírás tengerhez hasonlítja, a népek viharát felváltó csendességet is összevethetjük a tenger és levegő elcsendesülésével. Mind a fizikai világ, mind a népek viharát gonosz angyalok idézték fel, mikor Jézus, azaz Isten megváltó gondolata keresztül hajózik a történeten. Azt a csendet, amelyben Jézussal együtt lehetünk és Őt hallgathatjuk, Vele beszélgethetünk, mint Bethániában Mária, csak Jézus parancs szava idézheti elő, aki a fizikai viharok éppen úgy parancsol, mint az emberi lélek viharainak. Lám Márta elhallgatott és ez a hallgatás volt a „*szigé*”; de meg is nyugodott belül, vádjait elejtette Mária ellen s ez a belső megnyugvása, elcsendesedése volt a „*hészükhia*”.

A „*szigé*” szó és a belőle származó ige: *szigán*, azt a csendet jelöli, amely akkor áll elő, ha megszűnik az a törekvés, hogy lelkünk belső tartalmát a külvilággal közöljük; emellett azonban lelki világunk a legnagyobb mozgásban lehet. Valószínű, hogy ilyenkor a lélek nagy figyelmet összpontosít valamilyen külső dologra és lehetséges, hogy a Csend /*szigé*/ éppen annak következtében áll elő, hogy a lélek valamire nagyon figyelni kezd. Mikor a fogoly Pált a katonák felvitték az Antónia erőd lépcsőjén és ő visszafordulva, a kapott engedelem révén, beszélni akart a sokasághoz és kezével intett, a tömeg megszűnt lármázni, kíváncsiak voltak, mi a mondanivalója és nagy csend lőn /*szigé*/ anélkül, hogy a lelkek megnyugodtak volna (Ap.Csel. 21: 40).

Az emberben benne él a közlési ösztön; az ember szeret beszélni. Ha ez az ösztön csak a lélek és lélek közti érintkezést kívánja, nem bűnös, de mikor az ént akarja érvényesíteni és a másik emberre rátolni, akkor már vétkessé válik. Sokszor találkozunk azzal a kellemetlen jelenséggel, hogy emberek túlhangosak, vagy beszédükben tolakodók, szónoklás vagy nyilvános imádkozás közben elhallgatni nem akarnak, hanem minden időt saját közléseikre ők foglalnak le, vagy legalábbis az idő nagy részét szerénytelenül maguknak foglalják le. Ezzel a tolakodó közlési hajlammal szemben áll a hallgatagság, mint erény, az önmegettartoztatás erénye. De a hallgatás lehet beteges is, a lélek terhének lerakása, a megnyilatkozás sokszor szükséges és jó dolog; a segítségül hívás természetes menekülés az elhagyatottság és a kétségbeesés magányából. Veszedelmes magunkba fojtani a félelmet vagy a megzavartságot; meg kell nyilatkoznunk Isten, de sokszor az emberek előtt is. A tanítványok helytelenül tették, hogy az „illendőség” okából el akarták hallgattatni a segítségért kiáltó vakot; a segélykiáltás nem zavarja meg az isteni kegyelem verőfényét, hanem még ragyogóbbá teszi azt (Lukács ev. 18: 39). De el kell az embernek hallgatnia akkor, mikor Isten beszél! Mikor a megdicsőülés hegyén felhangzott az Atya szava: „*Ez az Én szerelmes Fiam, Őt hallgassátok!*” az előbb még beszédes tanítványok elhallgattak és nagy csend következett, Péter elhallgatott a három sátor felépítésével és a többi tanítványt is zsibbadtság fogta el: Isten beszéde után az ő beszédüknek értelme nem lehetett; ennek az isteni szónak kellett mélyre, nagyon mélyre behatolnia lelkükbe. Ebben az esetben az isteni szó maga készítette maga előtt az utat: a tanítványok ösztönösen hallgattak el. Ugyanilyen kényszerű elhallgatás volt a farizeusok hallgatása, mikor Jézus az adópénz ügyében isteni meggyőző erővel adott feleletet (Lukács ev. 20: 26). Vannak azonban esetek, mikor az embernek, erőszakot kell tennie magán, rá kell magára kényszerítenie a hallgatást, ha bármennyire törne is elő belőle a közlési vágy, a beszéd. A kivégzés előtt a börtönből visszatérő Pétert ezer kérdéssel ostromolták volna szerettei, de mikor Péter csendet int, elhallgattak, hogy azt hallják, amit Péter tartott szükségesnek nekik elmondani (Ap.Csel. 12: 17). Éppen így hallgatott el a Jeruzsálemi tanácskozó testvérek sokasága, mikor Barnabás és Pál Isten tetteiről kezdtek beszélni, melyeket a nemzetek között cselekedett (Ap.Csel. 15: 12), és amikor Jakab új isteni kijelentést kezdett velük közölni a tárgyban /13.v/. Még isteni kijelentés birtokában is kell tudnia magát csendre fékeznie a keresztyénnek, például akkor, ha valaki más új kijelentést kap és ezáltal Isten félretolni látszik az előbb szólót (I.Kor. 14: 30), de akkor is, ha Isten nyelveken szóló mellé nem ad tolmácsot ki a nyelvet megmagyarázza, úgyhogy a kijelentés nem volna a gyülekezet számára érthető (I.Kor.14: 28). A szívesen beszélő és közlésre hajlandó asszonytestvérnek meg egyenesen hallgatnia kell a

gyülekezetben, mikor a férfiak az elhangzott prófétálást vizsgálat alá veszik, hogy Istentől jött-e; az asszonynak ki elhamarkodottságával a bűnt az emberiségre zúdította és a halál előtt a kaput kinyitotta, ezt az önmérsékletet magára kell vennie (I.Kor. 14: 3). Így válik az asszony alkalmassá Isten meghallgatására, ha ő maga megtanul hallgatni! Isten is tud hallgatni. A jövőt titokba borítja előttünk, bár nyitott könyv Ő előtte és évezredekig hallgatta el az egyház születését Pál előtt (Róma. 16: 25). A drága gyöngyöket csak a hallgató ember nem szórja.

Látjuk tehát, hogy az elhallgatásnak igen nagy szerepe van a keresztyén életben: amíg mi hangosak vagyunk, addig nem halljuk Isten szavát, mely mennél áldottabb és mélységesebb, annál inkább hasonlít ahhoz a halk szelíd szóhoz, melyet Illés Isten összes megnyilatkozásai közül utoljára hallott meg. Ez az elhallgatás nemcsak a száj beszédére vonatkozik, hanem a lélek hangjára is: mielőtt Isten szólna, lelkünknek sima, fehér tükörré kell változnia, mint a tónak Jézus szavára; a léleknek ez a ragyogó, fehér tükre a „galéné”. Ezért nevezzük Isten előtt való megjelenésüket „csendes órának”. A léleknek erre a belső elcsendesedésére azonban a Bibliának más szava van már; ez nem *szigé*, hanem *hészükhia*.

Hészükhia tulajdonképpen nyugalmat jelent. Nyugalomnak a belső csendet nevezzük; míg a külső csendnek másik neve: békesség. Külső lármában uralkodhatik a lélekben belső csend, azaz nyugalom. Mikor Pál ellen mesterségesen felháborított zsidók hallották, hogy Pál héber, vagyis inkább arám nyelven megszólal, belső nyugalom fogta el őket, elcsitultak (Ap.Csel. 22: 2), a szó nem azt jelenti csak, hogy belső izgalommal hallgatni kezdtek, hanem, hogy a belső izgalom is mutatkozott, egy farizeus ebédre hívta az Urat és hogy megkísértsék, odavittek egy vízkóros embert, hogy kipróbálják, szombaton fog-e gyógyítani. Jézus mielőtt meggyógyította volna a beteget; megkérdezte a farizeusoktól szabad-e szombatnapon gyógyítani? Az eredetiben nem az van, hogy a farizeusok hallgattak nem beszéltek, hanem hogy közönyösek voltak, nem érdekelte őket Jézus kérdéseire volt rajtuk (Lukács.14: 4). Ennek a lelkiállapotnak ellentéte az lett, hogy izgatta volna őket a kérdés, hogy meggyógyulhat-e a beteg vagy nem. Nem! A beteg sorsa őket nem érdekelte, nem izgatta, hanem közönyösek voltak! Ugyanazt a kérdést: mit mond a törvény? A jeruzsálemi keresztyének is vitatták, de őket igen izgatta az ügy, mikor meghallgatták, hogy Péter pogányokhoz ment be és bementette őket. Mikor azonban hallották, hogy Isten a Szent Szellemet ezeknek a pogányoknak is éppen úgy adta, mint nekik adta volt, elcsitultak, többé a törvény nem izgatja őket: Isten megmutatta akaratát. Mikor Agabusz Pál elfogatását megjövendölte, a keresztyén testvérek felizgultak és tartóztatják Pált, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. De mikor Pál készségét látják, hogy meghalni

is kész az Úrért, elcsendesedtek, azaz nemcsak elhallgattak, hanem Pál belső nyugalma rájuk is átszállott (Ap.Csel. 21: 14). Ennek a belső csendességnek, az Istenben megnyugvó gondtalanságnak ott kell lennie minden keresztyénben, a keresztyén élet legfőbb tartalmaként. Nyugtalan kapkodás, a nehézségek, csapások közt való felizgulás, üldözéstől való rettegés, mely helyét nem találja, nem illenek keresztyénekhez. „*Becsületbeli dolognak tartásátok, hogy nyugodt életet folytassatok*”! intette Pál a thesszalónikai keresztyéneket (I.Thess. 4: 11). „*Nyugalomban dolgozva a saját kenyereketek egyétek*” inti ugyanazokat a következő levélben (II.Thess. 3: 12). A thesszalónikaiakat ugyanis felizgatja, kapkodókká tette az Úr visszajövetelének közeli reménye. Az asszonyok különösen hajlandók a beteges izgulásra és a nyugtalan kapkodásra; azért beszél Péter nekik a „*szív rejtett emberéről, mely a szelíd és nyugalmas szellem romolhatatlanságában jelenik meg*” (I.Péter 3: 4). Pál is azt rendeli, hogy a nő ebben a belső nyugalomban tanuljon; tanítóvá azonban ne legyen, hanem a nyugalom megőrzésére igyekezzék, mitől a tanítás gondja, izgalma elvonná (I.Tim. 2: 11, 12). A külső háborúság, az üldözések alkalmasak arra, hogy a szív belső csendjét felborítsák, éppen azért imádkozni kell az uralkodókért; előljáró hatóságokért, hogy a keresztyének csendes, nyugodt életet élhessenek (I.Tim. 2: 2). Az igazi szombattartás sem a munkakerülésben áll, hanem a lélek belső elcsitulásában, világi gondoktól való megváltásában áll (Lukács ev. 23: 56). Az igazi keresztyént nem az ideges és nyugtalan félelem jellemzi, hogy megtudja-e tartani az Úr parancsolatait, hanem az a belső nyugalom, elcsendesültség, mely a jövőt és a harcot Istenre bízta.

Jelenések könyve 8: 1 - arról beszél, hogy a hét kürtszó megszólalása pecsét felnyitásakor az égből félórás csend, lesz. Az eredetiben „*szigé*” áll, a külső csend neve. De az égből a külső csendnek mindig belső csend felel meg.

„*Csia Lajos - feljavított kézírata.*”